

GUVERNUL REPUBLICII MOLDOVA

HOTĂRÂRE nr. ____

din _____ 2025

Chișinău

**Cu privire la aprobarea semnării Aranjamentului administrativ
pentru aplicarea Acordului dintre Republica Moldova
și Republica Italiană în domeniul securității sociale**

În temeiul art. 8¹ din Legea nr. 595/1999 privind tratatele internaționale ale Republicii Moldova (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2000, nr. 24-26, art. 137), cu modificările ulterioare, Guvernul HOTĂRĂȘTE:

1. Se aprobă semnarea Aranjamentului administrativ pentru aplicarea Acordului dintre Republica Moldova și Republica Italiană în domeniul securității sociale.

2. Prezenta hotărâre intră în vigoare la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.

Prim-ministru

DORIN RECEAN

Contrasemnează:

Viceprim-ministru,
ministrul afacerilor externe

Mihail POPȘOI

Ministrul muncii
și protecției sociale

Alexei Buzu

ARGUMENTAREA

necesităţii aprobării semnării proiectului Aranjamentului Administrativ pentru aplicarea Acordului dintre Republica Moldova şi Republica Italiană în domeniul securităţii sociale

A. Descrierea tratatului

Proiectul Aranjamentului Administrativ pentru aplicarea Acordului dintre Republica Moldova şi Republica Italiană în domeniul securităţii sociale (în continuare – Aranjament) este unul bilateral, de nivel interinstituţional.

Proiectul Aranjamentului are următoarea structură: titlu, dispozitiv şi clauze finale şi este structurat în 21 articole.

Proiectul Aranjamentului a fost elaborat în temeiul articolului 15 al Acordului dintre Republica Moldova şi Republica Italiană în domeniul securităţii sociale (în continuare – Acord).

Aranjamentul este un instrument secundar, având rolul de implementare a dispoziţiilor Acordului. Acesta determină instituţiile competente ale părţilor contractante şi modalitatea de colaborare a acestora, determinarea dreptului la prestaţii sociale, precum şi schimbul de date statistice, informaţii şi formulare.

Aranjamentul va fi aplicat din data intrării în vigoare a Acordului şi va avea aceeaşi valabilitate. Acordul se încheie pe un termen nedeterminat.

Părţile pot modifica Aranjamentul, de comun acord.

B. Analiza de impact

Aranjamentul are aceeaşi actualitate ca şi Acordul. Aranjamentul se aplică pentru stabilirea pensiilor şi altor prestaţii sociale persoanelor eligibile.

Scopul final al Aranjamentului rezidă în stabilirea condiţiilor şi procedurilor de colaborare între autorităţile şi instituţiile competente pentru implementarea Acordului, facilitarea comunicării dintre instituţiile competente ale statelor contractante, în vederea schimbului de documente şi informaţii, stabilirii dreptului la prestaţiile de asigurări sociale prevăzute în Acord, pentru a scuti persoanele în cauză de deplasarea pe teritoriul celuilalt stat doar în aceste scopuri.

Printre instrumentele juridice multilaterale existente în domeniu menţionăm Regulamentul (CE) nr. 987/2009 din 16 septembrie 2009 de stabilire a procedurii de punere în aplicare a Regulamentului (CE) nr. 883/2004 privind coordonarea sistemelor de securitate socială, fiind cel mai complex şi cuprinzător instrument juridic de implementare, cu titlu obligatoriu în toate statele membre UE, cele ale Spaţiului Economic European şi Elveţia.

Nu există o altă modalitate de reglementare a relaţiilor în domeniu, decât încheierea unui tratat bilateral. În relaţiile cu alte state Republica Moldova optează pentru încheierea acordurilor bilaterale, care este cel mai eficient instrument de coordonare a sistemelor naţionale de securitate socială ale celor două state. Republica Moldova a încheiat Acorduri de securitate socială cu 18 state.

Aranjamentul generează drepturi pentru persoanele care cad sub incidența Acordului, acestea urmând să se adreseze instituțiilor competente, să emită, la solicitare, certificatele și formularele necesare în acest scop.

Aspectul politic, cultural și social

Încheierea Acordului și, respectiv, a Aranjamentului va intensifica colaborarea dintre autoritățile și instituțiile competente ale celor două state contractante.

Aranjamentul va asigura garanții sociale și un nivel înalt de echitate socială persoanelor din categoria persoanelor detașate, asigurându-le, prin urmare, dreptul la libera circulație.

Aspectul economic și de mediu

Proiectul Aranjamentului nu conține prevederi care ar avea efecte negative asupra economiei Republicii Moldova. Dimpotrivă, proiectul motivează persoanele care cad sub incidența Acordului să activeze în sectorul formal și la apariția riscurilor sociale asigurate acestea să beneficieze de prestații de asigurări sociale corespunzătoare.

Totodată, atât prevederile Acordului, cât și ale Aranjamentului creează condiții favorabile pentru ca migranții din Republica Moldova să revină în țară, deoarece la atingerea vârstei de pensionare aceștia vor putea beneficia în baza Acordului de drepturile de securitate socială dobândite în Republica Italiană pe teritoriul Republicii Moldova.

Respectiv, aceste persoane, vor beneficia de pensie din unul sau ambele state, vor dispune de mai multe surse de existență și va avea drept consecință indirectă prin reducerea numărului beneficiarilor de ajutor social și alte prestații sociale acordate din bugetul de stat pentru persoanele care nu sunt eligibile pentru pensie.

Aspectul normativ

Proiectul Aranjamentului este compatibil cu prevederile Constituției Republicii Moldova, Carta ONU și alte tratate internaționale la care Republica Moldova este parte. Înțelegerea vine să realizeze angajamentele asumate de către Republica Moldova prin aderarea sa la Carta Socială Europeană revizuită, parțial ratificată de Republica Moldova prin Legea nr. 484/2001, și semnarea Acordului de Asociere RM-UE.

Aranjamentul este compatibil cu Regulamentul (CE) nr. 987/2009 din 16 septembrie 2009 de stabilire a procedurii de punere în aplicare a Regulamentului (CE) nr. 883/2004 privind coordonarea sistemelor de securitate socială, principiile și prevederile cărui constituie baza tratatului.

Încheierea Aranjamentului nu necesită adoptarea sau modificarea legislației naționale în vigoare. Fiecare stat contractant își aplică cadrul legal național existent.

Aspectul instituțional și organizatoric

Autoritatea competentă pentru implementarea Aranjamentului este Casa Națională de Asigurări Sociale și Consiliul Național pentru Determinarea Dizabilității și Capacității de Muncă.

Implementarea prevederilor Aranjamentului nu necesită înființarea unor structuri naționale sau internaționale noi, la fel și resurse umane suplimentare.

Aplicarea dispozițiilor Aranjamentului nu necesită elaborarea unor planuri de acțiuni instituționale sau interinstituționale privind asigurarea măsurilor organizatorice.

Aspectul financiar

Impactul Aranjamentului reiese din impactul Acordului de bază. Acesta se va reflecta pozitiv, în primul rând, asupra situației financiare a beneficiarilor.

Angajamentul statului constă în asigurarea persoanelor cu drepturi de pensie dobândite corelativ plății contribuțiilor de asigurări sociale, chiar și în cazurile în care aceste persoane nu au realizat un stagiu de cotizare minim necesar pe teritoriul Republicii Moldova de 15 ani, dar îndeplinesc această condiție prin totalizarea perioadelor de asigurare în ambele state. La stabilirea și calcularea pensiei, fiecare stat va aplica legislația națională în domeniu. Atât Republica Moldova, cât și Republica Italiană vor calcula și vor achita pensia doar pentru perioadele de asigurare realizate pe teritoriul propriu, prin aplicarea principiului proporționalității.

În temeiul Acordului se stabilesc doar pensiile publice prevăzute în Legea nr. 156/1998 privind sistemul public de pensii, care se achită din mijloacele bugetului asigurărilor sociale de stat în baza contribuțiilor achitate de plătitorul contribuțiilor la bugetul asigurărilor sociale de stat.

Implementarea Aranjamentului nu implică cheltuieli din bugetul de stat sau local, la fel, nu sunt necesare cheltuieli pentru realizarea acțiunilor legate de aspectele normativ, instituțional și organizatoric al Aranjamentului.

Prin urmare, implementarea acestuia urmează a fi realizată în limita alocațiilor bugetare aprobate în acest scop.

Aspectul temporar

Proiectul Aranjamentului va urma toate etapele și procedurile interne aferente negocierii, semnării unui tratat, stabilite prin Legea nr. 595/1999 privind tratatele internaționale ale Republicii Moldova și în Regulamentul privind mecanismul de încheiere, aplicare și încetare a tratatelor internaționale, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 442/2015.

Aranjamentul va intra în vigoare la data intrării în vigoare a Acordului și va rămâne în vigoare pe perioada de valabilitate a Acordului. Acordul se încheie pentru un termen nedeterminat și poate fi denunțat de către oricare parte la tratat printr-o notificare scrisă, transmisă celeilalte Părți prin canale diplomatice.

Valabilitatea Acordului încetează la expirarea termenului de 6 luni de la data care urmează data recepționării notificării de denunțare.

Aplicarea provizorie a Aranjamentului nu este prevăzută și nici nu este necesară.

În cazul apariției unor diferendelor în aplicarea și interpretarea dispozițiilor Acordului și Aranjamentului, acestea vor fi soluționate, de comun acord, în scris de Autoritățile Competente ale Părților Contractante, în conformitate cu articolul 28 al Acordului.

C. Rezultatul negocierilor

Proiectul Aranjamentului administrativ a fost elaborat și înaintat de către partea italiană. Din motivul importanței majore, textul a fost ajustat/modificat via email cu persoanele desemnate de a negocia textul Aranjamentului.

Rezultatele atinse corespund scopului și rezultatului scontat. Părțile au reușit să găsească formulări și soluții acceptabile pentru ambele State Contractante și să convină textele finale al proiectului Aranjamentului.

D. Aspectul procedural al semnării

Data și locul semnării urmează a fi convenite de Statele Contractante după finalizarea procedurilor interne aferente aprobării semnării Aranjamentului administrativ prin canale diplomatice.

Aranjamentul administrativ va fi semnat în două exemplare originale în limbile română și italiană, textele fiind egal autentice.

Aranjamentul administrativ va fi semnat pe parcursul lunii mai 2025 de către dna Elena ȚÎBÎRNĂ, Directoare generală a Casei Naționale de Asigurări Sociale, pentru care vor fi solicitate deplinele puteri.

Secretară generală adjunctă

Digitally signed by Jandîc Cristina
Date: 2025.05.13 11:33:55 EEST
Reason: MoldSign Signature
Location: Moldova
MOLDOVA EUROPEANĂ

Cristina JANDÎC